

طرح درس

«مصرف گرایه و تبلیغات»

پ.ن: اگر به منابع اینترنتی معرفی شده در این طرح درس دسترسی ندارید، می‌توانید از طریق راه‌های ارتباطی مدرسه بازتاب (که در انتهای این مطلب درج شده است) با ما تماس بگیرید تا فایل‌های مورد نیاز را برایتان بفرستیم.

مدرسه
بازتاب

طرح درس مصرف‌گرایی و تبلیغات، برای معلم‌ها و دانش‌آموزانشان این امکان را فراهم می‌کند تا قدرت اثرگذاری تبلیغات در زندگی خود را بررسی کنند و به بحث گذارند. آن‌ها همچنین از طریق این طرح درس به نسبت میان تبلیغات و رواج مصرف‌گرایی می‌پردازند.

مناسب برای پایه‌های هشتم، نهم، دهم

فهرست مطالب

۱.	طرح درس مصرف‌گرایی و تبلیغات	۳
۲.	بحث کلاسی مقدماتی	۴
۳.	مناظره دانش‌آموزی	۵
۴.	فعالیت دانش‌آموزی تحلیل موزیک ویدئو	۵
۵.	بحث کلاسی درباره نقاط اشتراک پاسخ‌های دانش‌آموزان	۵
۶.	فعالیت دانش‌آموزی «مصرف‌گرایی چیست؟»	۵
۷.	تصاویر تبلیغاتی	۵
۸.	فعالیت دانش‌آموزی تحلیل محتوای تبلیغات	۶
۹.	ارزیابی	۶
۱۰.	کاربرگ شماره یک	۷
۱۱.	کاربرگ شماره دو	۸
۱۲.	کاربرگ شماره سه	۹
۱۳.	پیشنهادات تکمیلی	۱۰
۱۴.	منابع	۱۰

طرح درس

«مصرف گرایه و تبلیغات»

طرح درس مصرف‌گرایی و تبلیغات، برای معلم‌ها و دانش‌آموزانشان این امکان را فراهم می‌کند تا قدرت اثرگذاری تبلیغات در زندگی خود را بررسی کنند و به بحث گذارند. آن‌ها همچنین از طریق این طرح درس به نسبت میان تبلیغات و رواج مصرف‌گرایی می‌پردازند.

اهداف

خود بتوانند قوانینی علیه سواستفاده‌هایی که در تبلیغات دیده می‌شود پیشنهاد دهند. به طور مثال قوانینی در راستای حفاظت از محیط زیست، حمایت از اقلیت‌ها، مقابله با نژادپرستی، مقابله با سکسیسم و ... دانش‌آموزان از دل فعالیت‌ها به این ادراک می‌رسند که بسیاری از اوقات آن‌چه که «نیاز» ما فرض می‌شود، در واقع «خواسته» ای است که سرمایه‌داری آن را به عنوان نیاز در اذهان ما جا انداخته است.

- مشارکت در این درس به دانش‌آموزان کمک خواهد کرد تا:
- متوجه قدرت اثرگذاری تبلیغات شوند.
- در آمیختگی تبلیغات و حوزه‌های مختلف هنر را دریابند.
- درباره حقیقی یا غیرحقیقی بودن محتوای تبلیغات بیاموزند.
- به ارتباط تبلیغات و مصرف‌گرایی پی ببرند

حوزه‌های یادگیری

- حوزه‌های یادگیری این طرح درس شامل موارد زیر است (این طرح درس می‌تواند در هر یک از کلاس‌های زیر مورد استفاده قرار گیرد):
- علوم اجتماعی
- هنر
- زبان
- تکنولوژی
- ادبیات
- فلسفه

ابزارهای مورد نیاز

- دستگاه پخش‌کننده صدا و تصویر (کامپیوتر، موبایل، تبلت و ...)
- کاربرگ فعالیت «تحلیل موزیک ویدئو»
- کاربرگ فعالیت «مصرف‌گرایی چیست»
- کاربرگ فعالیت «تحلیل محتوای تبلیغات»

انتظارات:

انتظار می‌روند تسهیلگر بتواند بحث‌ها را به شکلی هدایت کند که در نهایت دانش‌آموزان

مراحل تدریس

بحث کلاسه

۱. از دانش‌آموزان بخواهید صندلی‌هایشان را به شکل نیم‌دایره و رو به تخته بچینند سپس سوالات زیر را از ایشان بپرسید. سعی کنید مشارکت همه دانش‌آموزان را در بحث جلب کنید. همچنین می‌توانید نکات قابل توجه در پاسخ‌های دانش‌آموزان را بر روی تخته بنویسید و یا از یکی از ایشان بخواهید تا این کار را انجام دهد.
۱. از کدامیک از وسایلتان حاضرید برای یک روز یا یک هفته بگذرید؟ مثلاً موبایل؟ تلویزیون؟ و ...
۲. تفاوت نیاز و خواسته چیست؟ هنگام خرید چیزها چگونه بین نیاز و خواسته‌هایتان فرق می‌گذارید؟
۳. به نظر شما چه چیزی باعث میشود که افراد دست به خرید بیشتر بزنند؟
۱۱. جملات داخل کادر پایین را بر روی تخته بنویسید. از دانش‌آموزان بخواهید آن را بخوانند سپس از ایشان بپرسید به نظر آن‌ها آیا این خبر حقیقت دارد؟ همچنین از ایشان بخواهید استدلال خود برای حقیقت داشتن و یا نداشتن آن را بگویند.

کیسه‌های هوای کنسرت کانیه وست (خواننده آمریکایی) را ۶۰ هزار دلار می‌فروشند

یکی از این کیسه‌ها روی سایت حراج اینترنتی ای‌بی با قیمت اولیه ۵ دلار ارائه شد اما خریداران قیمت را تا ۶۰ هزار دلار بالا بردند.

۱۱۱. از دانش‌آموزان بپرسید:

۱. به نظر شما مصرف گرایی به چه معنیست؟
۲. مصرف گرایی معنای بدی در ذهن شما دارد یا معنای خوب؟ چرا؟

مناظره

در این مرحله از بحث با توجه به جواب‌های دانش‌آموزان می‌توان یک مناظره ترتیب داد. بچه‌ها را به دو گروه موافقان و مخالفان تقسیم کنید و از آن‌ها بخواهید استدلال کنند و بگویند مشکل استدلال طرف مقابل چیست. نیز بگویند کدام بخش از استدلال ایشان، استدلال غلط طرف مقابل را هدف قرار می‌دهد.

فعالیت در خانه - تحلیل موزیک ویدئو

هر یک از دانش‌آموزان باید یک موزیک ویدئو انتخاب کنند. آن را با دقت مشاهده کرده و بر اساس آن به پرسشهای کاربرگ «تحلیل موزیک ویدئو» - تا جایی که می‌توانند دقیق و با جزئیات - پاسخ دهند.

بحث کلاسه درباره نقاط اشتراک پاسخ‌های دانش‌آموزان

در جلسه بعد از هر یک دانش‌آموزان بخواهید پاسخ‌های کاربرگ پیشین را برای کلاس بخوانند. آیا می‌توان نقطه اشتراکی در پاسخها یافت؟ آن‌ها را با کمک دانش‌آموزان بر روی تخته بنویسید.

مصرف‌گرایی چیست؟

کاربرگ دو را میان دانش‌آموزان توزیع کنید و از یکی از آن‌ها بخواهید تا آن را بلند بخواند. متن را خط به خط بخوانید و با پرسش از دانش‌آموزان، مطمئن شوید که هدف و منظور نوشته را متوجه شده‌اند.

تصاویر تبلیغاتی

به تصاویر زیر با دقت نگاه کنید [این تصاویر می‌توانند به شکل پاورپوینت نمایش داده شوند و یا اینکه از قبل از آنها پرینت بگیرید و در کلاس به دیوار بچسبانید. همچنین شما می‌توانید از تصاویر مشابه دیگری استفاده کنید] پ.ن: تصاویر را از فایل پیوست دانلود کنید.

بحث گروهی

دانش‌آموزان را به گروه‌های ۳ الی ۴ نفره تقسیم کنید و از ایشان بخواهید در گروه به سوالات زیر پاسخ دهند سپس پاسخهای گروه خود را برای کلاس بخوانند. آن‌ها باید در پاسخهای خود به تصاویری که دیده‌اند اشاره کنند و ارجاع دهند.

۱. کدامیک از تصاویری که دیدید برایتان جذاب و جالب بود؟
۲. چرایی این جذابیت را بگویید.
۳. شرکت‌ها سعی داشتند چه ویژگی‌هایی را برای تبلیغات خود برجسته کنند؟
۴. آیا موفق بودند؟ چرا آری و چرا نه؟
۵. آیا این تبلیغات حقیقت را میگفت؟ چگونه می‌توانید تشخیص دهید؟
۶. مخاطب این تبلیغات کیست؟ مثال بزنید.

فعالیت دانش‌آموزی تحلیل محتوای تبلیغات

معلم به هر یک از گروه‌ها یکی از تصاویر تبلیغاتی بالا را (به صورت پرینت شده و یا با فرمت دیجیتالی) خواهد داد. دانش‌آموزان ۱۰ دقیقه فرصت دارند تا کاربرگ شماره سه را در گروه پر کنند. سپس به آن‌ها ۱۰ دقیقه دیگر زمان داده خواهد شد تا پاسخ‌ها را برای ارائه مقابل سایر گروه‌ها جمع‌بندی و آماده‌سازی کنند.

ارزیابی

از دانش‌آموزان بخواهید در خانه در یک صفحه بنویسند که قدرت تبلیغات چگونه زندگی آن‌ها را تحت تأثیر قرار داده است؟ به آن‌ها بگویید که از تجارب شخصی خود بنویسند. آن‌ها باید منبع/منابعی که از آن در نوشتن استفاده کرده‌اند را ذکر کنند.

[این طرح درس می‌تواند ادامه یابد و فعالیت‌های بیشتری را در برگیرد]

کاربرگ شماره‌ی یک

تحلیل موزیک ویدئو

نام دانش‌آموز: تاریخ: ... / ... / ...
با راهنمایی معلم خود، یک موزیک ویدئو انتخاب کنید و به سوالات کاربرگ زیر درباره آن پاسخ دهید.

نام آهنگ:
نام خواننده:
۱. کالایی را که در ویدئو به وضوح نمایش داده شده است را نام ببرید و توصیف کنید (ماشین، جواهرات، لباس و ...)
۲. یا نام برند یا لوگوی خاصی در ویدئو نشان داده شده است؟
۳. ثروت به چه شکل در این ویدئو نمایش داده شده است؟
۴. آیا در متن آهنگ نامی از محصولی برده شده است؟
۵. پیام این آهنگ چیست؟
۶. آیا می‌دانید این آهنگ متعلق به چه ژانر موسیقایی‌ای است؟

کاربرگ شماره‌ی دو

مصرف‌گرایی چیست؟

«مصرف‌گرایی، مفهومی که می‌گوید مصرف فزاینده کالاها برای اقتصاد بسیار مفید است، چرخشی جهانی از سودمندی کالاها به تمایلات بود. ریشه‌های جامعه مصرف‌گرایی که امروزه می‌شناسیم می‌تواند تا انگلستان قرن هجدهم دنبال شود. با ظهور انقلاب صنعتی، دسترسی به کالاهای مصرفی بسیار افزایش یافت و برای اولین بار مصرف‌کنندگان توانستند محصولات را صرفاً به این دلیل که آن را می‌خواهند و نه از روی نیاز انتخاب کنند. گسترش سریع صنعت تبلیغات در دهه‌ی دوم قرن بیستم - زمانی که شرکت‌های آمریکایی شروع به پیوند دادن کالاهای تولید انبوه به تمایلات ناخودآگاه کردند - الگوهای مصرف را به طور چشم‌گیری در سراسر جهان تغییر داد. اتومبیل‌ها، تلویزیون‌ها، البسه و لوازم خانگی به شکل گسترده‌ای برای بیان ارزش‌های فرهنگی به کار رفتند و شروع به معناداری و شکل دهی سبک زندگی کردند.»

کاربرگ شماره‌ی سه

تحلیل تصویر تبلیغات

نام دانش‌آموز: تاریخ: ... / ... / ...
با توجه به تصویری که در دست دارید به سوالات کاربرگ پاسخ دهید.

نام محصول:				
از چه رنگ‌هایی استفاده شده است؟	چه کسی نمایش داده میشود؟ چه اشیایی در تصویر حاضراند؟	از چه کلماتی در این تبلیغات استفاده شده؟	چه کلماتی بیننده را ترغیب به خرید میکند؟	آیا شما این تبلیغ را دوست داشتید؟ چرا؟

منابع

<https://www.globalonenessproject.org/resources/lesson-plans/deconstructing-consumerism>
http://urbandreams.ousd.k12.ca.us/lessonplans/consumerism/s_handouts.html
<https://meidaan.com/archive/۷۰۷۳>

پیشنهادهای تکمیلی

مستند فرهنگ مصرفی- کارگردان: رخشنده (رخشان) بنی اعتماد (۱۳۶۳)

مستند ایران در اعلان- کارگردان: فرحناز شریفی (۱۳۸۵)

مستند صنعت فرهنگ جنگ - کارگردان: حامد یوسفی (۱۳۹۲)

<https://www.youtube.com/watch?v=IJivUMGnums>

(آگهی تلویزیونی شرکت تولیدکننده مواد شوینده «Mio» که به انتقاد از کار خانگی بدون مزد زنان می‌پردازد.)

